

Gyáli Arany János Községi Ház és Könyvtár
Kontrolling
2019. évre vonatkozóan

2020. 05. 07.

Elkészítésért felelős: Jogi és Intézményfelügyeleti Iroda

I. KONTROLLRENDSZER

Gyál Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 2019. márciusi rendes ülésén fogadta el az intézményekkel kötendő új együttműködési megállapodásokat. A megállapodások aláírásra kerültek, amelyek tartalmazzák, hogy évente egyszer (május 31-ig) az intézmények előző évi tevékenységét – az együttműködési megállapodásban megjelölt mutatószámokra tekintettel – **éves értékelő jelentés** keretében értékelni szükséges.

Az értékelés lényege, hogy az önkormányzati fenntartású intézmények a jogszerűségi és a szakmai követelményeknek megfelelnek-e, továbbá a munkatervekben meghatározott - illetve Gyál Város lakóinak nyújtani kívánt közszolgáltatási - célok elérése megfelelő módszerek megválasztásával történik-e. A kontrolling tevékenység teremt arra lehetőséget, hogy az esetleges elérni kívánt céloktól történő – lényeges és mérhető – eltérés esetén a beavatkozási lehetőséget a fenntartó számára megteremtse.

Az egyes szervezetek vezetőinek kötelezettsége és egyben felelőssége, hogy – a jogszabályi keretek között – belső szabályzataikban egyértelműen, következetesen és kellő részletezettséggel szabályozzák a jogszerű és hatékony feladatvégzés rendjét, a kapcsolódó jogi- és felelősségi köröket, eljárási szabályokat. Továbbá a fenntartóval együttműködve értékelnie szükséges, hogy azok teljes körűen tartalmazzák-e a szervezet kompetenciájába utalt szabályozási feladatokat; összhangban vannak-e a jogi szabályozással, alkalmasak-e a szabályozó funkció betöltésére; a feladatok végrehajtásával kapcsolatos hatás- és felelősségi köröket megfelelően meghatározták-e; a végrehajtás nyomán követése, a felügyeleti funkciók és az ellenőrzési pontok kellően kiépítettek-e és működésük folyamatosan eredményes-e.

Ez a jelentés a fenti szempontokat is figyelembe véve értékeli Gyál Város fenntartásában lévő intézményeinek 2019. évi munkáját az alábbi mutatószámok segítségével hívásával.

II. ARANY JÁNOS KÖZÖSSÉGI HÁZ ÉS KÖNYVTÁR

Az Arany János Közösségi Ház és Városi Könyvtár (a továbbiakban: Közház) 2003-ban került átadásra, amely korszerű épületben 1600m² ad otthont számos eseménynek és alkotó tevékenységnek. Az intézmény összesen 2 nagyobb rendezvénytérben (színházterem, kamara), 3 kisebb teremben (civil, tánc és klubterem), az udvari rendezvénytérben és a Könyvtár kétszintes terében várja egész évben a színes tanfolyamaival, szórakoztató, tudományos vagy sport rendezvényeivel a fejlődni vágyó gyáli közösségeket.

A 2019. év során az Intézmény működését a szervezeti, szakmai, kommunikációs és közkapcsolati rendszereinek megerősítése jellemezte. A 2018. évben lezárult intézményi válságkezelést követően, 2019. évben minden szakmai területen stabil, tervezett és jól szervezett munkafolyamatok váltak jellemzővé.

Ennek az összehangolt és minőségi munkának köszönhetően 2019. évben a Közház által szervezett és kísért programszám meghaladta a háromezret, ami átlagosan napi 8,8 db eseményt jelent, amelyeket nagy érdeklődés kísért, így a látogatószám is kimagasló az előző évekhez képest, amely összesen elérte a 113. 836 főt.

Haladva a mai kor kommunikációs igényivel a honlap és facebook felületek is folyamatosan aktualizálásra kerültek és ezek látogatottsága is mérhetően nőtt. A honlapot 12 ezer fő használja rendszeresen, míg a facebook felület követőinek száma 36 százalékkal, összesen 2 750 főre emelkedett, a kommunikációs csatornákon elért olvasók száma havi 25 ezer főt számlált, a rendszeres bejegyzés olvasók száma pedig elérte a havi 16 ezer főt.

A Közház 2019. év során megerősítette működési kereteit, amelyet az alábbiakban részletezett statisztikai adatokból is jól kimutatható.

1. Kontrolling tevékenység

A Közházzal az együttműködési megállapodást a Képviselő-testület 56/2019. (III.28.) számú határozatával hagyta jóvá. Az éves értékelés alábbi mutatószámok elemzése alapján történik:

1. Állami támogatás/összköltség
2. Állami támogatás/fenntartói támogatás
3. Összes saját bevétel/összes költség
4. Helyiség bérbeadási bevétel/összes költség
5. Rendezvény bevétel/összes rendezvény költsége
6. Rendezvények összes költsége/rendezvényeken résztvevők száma
7. Rendezvények összes költsége/rendezvények száma
8. Könyvtár összes költsége/könyvtári tagok száma
9. Könyvtár összes költsége/kölcsönzési alkalmak száma
10. Ingyenesen biztosított helyiséghasználati órák száma/összes lehetséges óraszám
11. Bérelt helyiséghasználati órák száma/összes lehetséges óraszám
12. Rendezvényeken résztvevők száma/lakosságszám
13. Kikölcsönzött könyvek száma/teljes könyvállomány
14. Könyvtári tagok száma/lakosságszám

Az alábbiakban a mutatószámok tükrében kerül bemutatásra az intézmény működése, a kimutatható fejlődési tendenciák, az esetleges nehézségek és a további teendők meghatározása is. Továbbá bemutatásra kerülnek olyan települési könyvtári működési normák is, amelyek a működési minimumot, esetenként pedig az elérendő optimumot határozzák meg.

Természetesen minden mutató értékelésénél figyelembe kell venni a település helyi adottságait, lehetőségeit és a finanszírozási feltételeket is.

2. Állami támogatás/összköltség

Jogcím	2019. január 1. – 2019. december 31.
Állami támogatás	34.391.000.-Ft
Összköltség	167.275.031.-Ft
Állami támogatás/összköltség	0,21 → 21%

A Közház éves összes költségeinek 21%-a került az állam által finanszírozásra, 2018. évben ez az összeg 27% volt.

3. Állami támogatás/fenntartói támogatás

Jogcím	2019. január 1. – 2019. december 31.
Állami támogatás	34.391.000.-Ft
Fenntartói támogatás	112.045.572.-Ft
Állami támogatás/fenntartói támogatás	0,31 → 31%

Ezen pontban az állami támogatás és az önkormányzat által nyújtott, mint fenntartói támogatás aránya kerül kimutatásra. 2017. évben az állami támogatás a fenntartói támogatás közel 40%-át érte el, 2018. évben pedig majdnem a felét, 2019. évben ez 31% volt.

4. Összes saját bevétel/összes költség

Jogcím	2019. január 1. – 2019. december 31.
Összes saját bevétel	30.191.675.-Ft
Összes költség	167.275.031.-Ft
Összes saját bevétel /összes költség	0,18 →18%

A bevételek többnyire helyiség bérbeadási díjakból és az érdekeltségnövelő pályázatokból befolyt összegekből állnak. A könyvtár elenyésző bevételei tagdíjakból, késedelmi díjakból, kölcsönzési díjakból és internet-tanfolyam díjakból tevődnek össze. A saját bevételek az összes felmerülő költség mintegy 15%-át fedezték 2018-ban, amely 2019 évben 18%-ra növekedett.

5. Helyiség bérbeadási bevétel/Összes költség

Jogcím	2019. január 1. – 2019. december 31.
Helyiség bérbeadási bevétel	6.685.576.-Ft
Összes költség	167.275.031.-Ft
Összes saját bevétel /összes költség	0,04 →4%

A fentiekben leírtak szerint a Közház 2 db nagy és 3 db kisebb terem tud a bérlők rendelkezésére bocsátani. A helyiségek bérbeadásából származó bevétel az összes költség mintegy 3%-át tette ki 2017-ben és 2018-ban is, amely 2019. évben 4%-ra emelkedett.

6. Rendezvény bevétel/összes rendezvény költsége

Jogcím	2019. január 1. – 2019. december 31.
Rendezvény bevétel	13.014.270.-Ft
Összes rendezvény költsége	48.567.042.-Ft
Rendezvény bevétel/összes rendezvény költsége	0,25 → 25%

Mivel a rendezvények fő célja a hagyományörzés, közösségformálás és a lakóhelyhez kötődés elősegítése, így nem nyereségorientáltság jellemző azok tervezése során. Ennek ellenére a rendezvények bevétele a rendezvényi költségek 18%-ról 25%-ra emelkedett 2018. évről 2019. évhez viszonyítva.

7. Rendezvények összes költsége/rendezvényeken résztvevők száma

Jogcím	2019. január 1. – 2019. december 31.
Rendezvények összes költsége	48.567.042.-Ft
Rendezvényeken résztvevők száma	113.836 fő
Rendezvények összes költsége/rendezvényeken	427.-Ft/fő

résztevők száma	
-----------------	--

A magas mutatószám az összes Közház által szervezett vagy befogadott rendezvény látogatottságát jelzi. A 2017. évben 518.-Ft/fő, 2018. évben 374.-Ft/fő volt a rendezvények 1 fő látogatóra eső költségvonzata, amely tendencia a 2019. évi adatokat vizsgálva és az intézményprogram kínálatát tekintve (Zorán, Halász Judit koncertek) a magasabb színvonal megfizetésének igényével indokolható.

8. Rendezvények összes költsége/rendezvények száma

Jogcím	2019. január 1. – 2019. december 31.
Rendezvények összes költsége	48.567.042.-Ft
Rendezvények száma	3.205 db
Rendezvények összes költsége/rendezvények száma	15.154.-Ft/db

A mutatószám alapján egy rendezvény átlagosan 15.154.-Ft összegbe került a Közház számára, amely szintén emelkedést mutat, ami ugyancsak az emelkedett színvonalú és széles körű programkínálat magyarázható. A mutatószám 2018. évben 10.976.-Ft volt.

9. Könyvtár összes költsége/könyvtári tagok száma

Jogcím	2019. január 1. – 2019. december 31.
Könyvtár összes költsége	26.540.491.-Ft
Könyvtári tagok száma	2.166 fő
Könyvtár összes költsége/könyvtári tagok száma	12 253.- Ft/fő

A könyvtár 2019. évben összesen 26.540.491.-Ft költséget termelt, amely személyi juttatásokból, munkaadókat terhelő járulékokból, dologi és egyéb kiadásokból tevődött össze. A könyvtári tagok száma ehhez viszonyítva 2.166 fő, vagyis 12.253.-Ft egy beiratkozott könyvtárlátogató teherviselése elméletben. Ez az arányszám nem mutat nagy különbséget a 2018. évi adatokhoz képest (13.691.-Ft/fő), viszont a könyvtári beiratkozások száma nőtt ugyan (1.733 főről), mégis a gyáli lakosság számhoz viszonyítva még mindig alacsony.

10. Könyvtár összes költsége/kölcsönzési alkalmak száma

Jogcím	2019. január 1. – 2019. december 31.
Könyvtár összes költsége	26.540.491.-Ft
Kölcsönzési alkalmak száma	34.332 alkalom
Könyvtár összes költsége/kölcsönzési alkalmak száma	773.- Ft/alkalom

A könyvtár a fentiekben részletezettek szerint összesen 26.540.491.-Ft költséget termelt, amely kölcsönzési alkalmakra levetítve 773.-Ft-ot jelent kölcsönzésenként. A kölcsönzési alkalmak száma itt magában foglalja a távoli kölcsönzést és az irodalomkutatások, témamegfigyelések számát illetve a digitális tartalmak kölcsönzését is.

11. Ingyenesen biztosított helyiséghasználati órák száma/ összes lehetséges óraszám

Jogcím	2019. január 1. – 2019. december 31.
Ingyenesen biztosított helyiséghasználati órák száma	1.035 óra
Összes lehetséges óraszám	20.251 óra
Ingyenesen biztosított helyiséghasználati órák száma/Összes lehetséges óraszám	0,05 → 5 %

Az intézmény erre alkalmas teremt rendszeresen, térítésmentesen összesen 1.035 órát használták városi közösségek, amely terembérleti listaáron számolva 18.841.000.-Ft támogatással történő hozzájárulást jelentett a városi civil szervezeteinek működéséhez.

Ez az összes lehetséges óraszám 2018. évi 30%-ról csökkent 5%-ra, amelyet a terembérlés iránt megnövekedett érdeklődés is magyaráz, ugyanis maximalizálni kellett az ebből a forrásból származó bevételi lehetőségeket.

12. Bérelt helyiséghasználati órák száma/összes lehetséges óraszám

Jogcím	2019. január 1. – 2019. december 31.
Bérelt helyiséghasználati órák száma	2.380 óra
Összes lehetséges óraszám	20.251 óra
Bérelt helyiséghasználati órák száma/Összes lehetséges óraszám	0,11 → 11%

A bérelt helyiséghasználat az elmúlt évben 1.962 órától 2.380 órára emelkedett. Az intézményben tart fenn ügyfélszolgálatot a falugazdász, az ELMŰ és az FCC Group, amelyek közszolgáltatási feladataik ellátására tekintettel kedvező teremhasználati díjat fizetnek.

13. Rendezvényeken résztvevők száma/lakosság szám

Jogcím	2017. január 01.-2017. december 31.	2018. január 1. – 2018. december 31.	2019. január 1.- 2019. december 31.
Rendezvényeken résztvevők száma	65.463 fő	75.741 fő	113.836 fő
Lakosság szám	24.405 fő	25.833 fő	25.745 fő
Rendezvényeken résztvevők száma/lakosság szám	2,7	2,9	4,4

A 6. pontban kifejtettek szerint az elmúlt évben az intézmény külső és belső helyszínekre mindösszesen 113.836 főt vonzott. Ez azt jelenti, hogy amíg egy gyáli 2017-ben 2,7 db rendezvényen vett részt, 2018-ban már közel 3 db rendezvényen, addig 2019-ban már több mint 4 db eseményre látogatott ki.

14. Kikölcsönzött könyvek száma/teljes könyvtár állomány

Jogcím	2019. január 1. – 2019. december 31.
Kikölcsönzött könyvek száma	33 047 darab
Teljes könyvtár állomány	59 340 darab
Kikölcsönzött könyvek száma/teljes könyvtár állomány	0,55 → 55%

Sajnos ez a mutatószám évről évre csökkenést mutat (72%, 60%), viszont a helyben használt dokumentumok száma magas az óvodai és iskolai könyvtárlátogatásoknak köszönhetően. A 2019. év során összesen 5.624.600.-Ft értékben nőtt a városi könyvtár könyvállománya, amely vegyesen vásárlásból és könyvajándékból tevődött össze. A könyvtári érdekltség-növelő támogatás keretében az intézmény 814.995.-Ft összeget szintén új könyvek beszerzésére tudott fordítani, amely segítségével 331 db könyvvel bővült a könyvek száma.

Az állomány gondozása során 2019. évben 1.516 darab könyv került selejtezésre, amely összevetve a 2.267 darabos gyarapodással összesen 741 darab állománynövekedést eredményezett.

A Könyvtári Intézet által közzétett IFLA dokumentum szerint a legkisebb könyvtári állománynak is el kell érnie a 2500 kötetet, egyebekben az ideális gyűjtemény nagysága 1,5-2,5 könyv lakosonként. Ez gyáli viszonylatra átültetve minimum 38.749,5 darabot számláló állományt jelent, amelynek a fenti kötetszámmal maximálisan megfelel városunk.

15. Könyvtári tagok száma/lakosságszám

Jogcím	2019. január 1. – 2019. december 31.
Könyvtári tagok száma	2.166 fő
Lakosságszám	25.745 fő
Könyvtári tagok száma/lakosságszám	0,08 → 8%

Az utolsó mutatószám azt hivatott jelezni, milyen aktivitást mutatnak a gyáli lakosok a könyvtári beiratkozás terén. Ez az arányszám 7 %-ról 8%-ra nőtt, azaz 2019. évben, a gyáliak 8%-a könyvtári tag. A városi könyvtár munkatársai alaptervékenységük mellett aktívan bekapcsolódnak a város közművelődési tevékenységébe, programjaikat a hagyományos gyáli értékek mellett új közösségfejlesztési gyakorlatokat is meggyökereztetnek, mint az új nyári táborok, az iskola előkészítő foglalkozás vagy a társasjáték klub, amelyekkel folyamatosan fenntartják az érdeklődést az intézmény iránt. Ezen programok keretében 2019. évben összesen 33.300 fő látogatót számlált a könyvtár, amely külön elismerést érdemel.

Továbbá újtásként 2019 augusztusától a Gyáli Idősek Klubjába a könyvtár munkatársai havonta ellátogatnak és igény szerint 20-40 darab könyvet visznek, amelyet az idősek ingyenesen használhatnak, eljuttatva hozzájuk ezzel az olvasás örömét, miközben így folyamatos tájékoztatást is kapnak a korosztályukat érintő aktuális program kínálatról.

A Városi Könyvtár az elmúlt években céljaiban, elveiben és terveiben, mint azt az 5 éves Stratégiai és Fejlesztési Tervben is megismerhették, felzárkózott a nemzetközi elvárásokhoz, igyekszik minden korcsoportot megszólítani és programjait folyamatosan a helyi elvárásokhoz, igényekhez igazítja.

A Közház éves program-látogatószámában a könyvtári rendezvény látogatószám 4 százalék volt 2019. évben.

Az elmúlt években beindult egy olyan gondolkodás és közös munka, amely az Arany János Közösségi Ház és Városi Könyvtárat Gyálon a programok központi szereplőjévé-, a térségben pedig egyre inkább kiemelkedővé teszi.

Gyál, 2020. május 7.

Pap Krisztina aljegyző